

[Hauch.]

under de Vilkaar, som vi nu en Gang kan blive enige om.

Efter at jeg har udtalt mig, som jeg i hvert Fald haaber, med tilstrækkelig Tydelighed om de Spørgsmaal, som har været Stridens Genstand tidligere, og som ogsaa vil blive det i Fremtiden, skal jeg slutte med at udtale, at Landstingets Venstre som altid, og jeg kunde godt sige i dette Tilfælde specielt, vil nære Ønske om, at det maa være muligt at komme overens med den høje Regering og Regeringspartierne om Gen-nemførelsen af dette Lovforslag.

Jensen (Aale): Det er rart at kunne begynde sin Tale med at konstatere Enighed, og jeg kan erklære mig enig med det ærede Medlem, der talte for Venstre, i, at Jordspørgsmaalet har været drøftet meget indgaaende her i Rigsdagen i mange Aar. Det er noget, alle ved, det er en Kendsgerning. Lige siden i alt Fald sidst i 90erne har man her i Rigsdagen Gang paa Gang stiftet Bekendtskab med Jordspørgsmaalet. Først da vi i 1899 fik Loven om Jord til Landarbejdere, som er blevet fornyet Gang paa Gang, og senere i 1906, da vi fik Lov om Udlaan af Statslaanefondens Midler til Udstykning af mindre Landejendomme. I 1919 fik vi saa den saakaldte Præstegaardslov og Lensloven, og Gang paa Gang har vi faaet den gamle Husmandslov revideret. Endvidere fik vi, som den højt-ærede Landbrugsminister gjorde opmærksom paa, i 1919 en ny Maade at udstykke paa, ikke med Hensyn til selve Udstykningen, men med Hensyn til Rentesvarelsen, i den saakaldte 4. Oktober-Lovs Regler. Der opnaaedes den Gang saa stor Enighed, at Lovforslaget kunde gennemføres i Rigsdagen, og naar det blev gennemført, var det ikke mindst, fordi Venstre sluttede sig til denne Form. Nu hører jeg, at man har ændret Opfattelse, ligesom det mange Gange er fremgaaet af de mange og lange Taler, der har været holdt i det andet høje Ting, ikke alene i de sidste Uger, som den ærede Ordfører for Venstre sagde, men man kan godt sige i de sidste Aar, og navnlig i de sidste to Aar, Taler, der baade har været lange og varme; man har brugt meget skarpe Udtryk om de Spørgsmaal, der har været fremme, saaledes at det staaer ganske klart for os, at her er noget, der er brændende i Tiden. Vi har endvidere faaet gennemført de sønderjydske Udstykningslove, der ogsaa har givet Anledning til store Debatter. Man kan ikke undlade at lægge Mærke til, at der er sket en Kursændring,

Venstre har skiftet Signaler, siden 4. Oktober-Loven gennemførtes i 1919. Om det ligger i, at Venstre har faaet en Godsejer til Ordfører i Folketinget, ved jeg ikke, men en Kendsgerning er det, og det kan godt være, det ligger deri, men det har i og for sig mindre Betydning. Signalerne er ændrede. Vi skal nu prøve paa, om det alligevel kan lykkes at faa noget ud af det foreliggende Lovforslag.

Bortset fra den Beskæring af Forslaget, der har fundet Sted i Folketinget, og som jeg meget beklager, synes jeg dog, det er et brugeligt Forslag. Det har bl. a. den store Fordel, at alle de gældende Love her er samlede i een. Vi har gennem dette Lovforslag Mulighed for at oprette Husmandsbrug efter den gamle Husmandslov, vi har Mulighed for at oprette mindre Gaardmandsbrug efter Statslaanefondens Regler, og vi har Midler til at oprette saavel Husmandsbrug som mindre Gaardmandsbrug efter Oktoberlovens Regler. Jeg synes, det, for at bruge et Udtryk, Venstres Ordfører bruger ret hyppigt, er meget forstandigt, at man samler alle disse Love i een, saaledes at man, naar den er vedtaget, ved, hvad det hele drejer sig om.

Men der er ogsaa kommet noget nyt ind, som jeg hilser med Glæde, saa meget mere som Venstre, selv om det er med nogen Uvillie, i alt Fald med visse Forbehold, har kunnet slutte sig til det, nemlig dette, at der bliver Lejlighed til at oprette mindre Gartnerier og Havebrug med Statens Støtte. Det finder jeg meget fornuftigt, ligesom jeg finder den Afviklingsform, her er Tale om, meget fornuftig.

Noget andet nyt er Etableringslaanene, som jeg nu hører, at Venstres Ordfører giver betinget Tilslutning til, hvad jeg ogsaa hilser med stor Glæde. Derved kommer vi tilbage til det oprindelige. Da vi først begyndte at oprette Husmandsbrug, hed det nemlig ikke Lov om Husmandsbrug, men Lov om Jord til Landarbejdere. Men Tiden har udviklet sig saaledes, at det næsten er umuligt for en Landarbejder at sammenkrabe de Midler, der skal til for at begynde paa et saadant Brug, selv naar han bliver antaget. Og det at blive antaget er ikke nogen Garanti for, at vedkommende kan blive paa det Brug, der oprettes. Derfor er det ganske nødvendigt — og det lægger vi stor Vægt paa —, at der gives Etableringslaan til de Mennesker, som ellers i enhver Henseende er kvalificerede. Den ærede Ordfører for Venstre sagde, at man vilde være villig til at yde saadanne Etableringslaan, hvis der kunde paavises Grunde derfor,